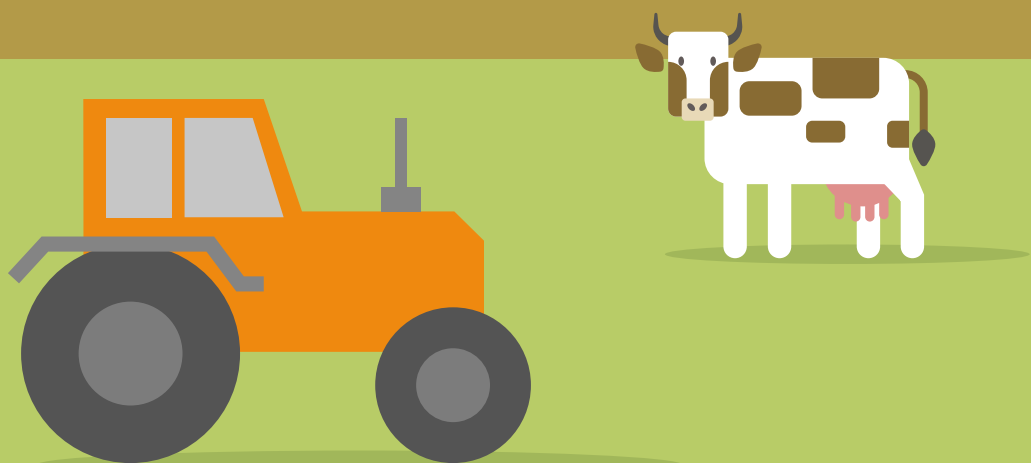

Агробизнести ачуу боюнча фермерлер үчүн маалымат

1. Тамчылатып сугаруу
2. Күнөсканалар
3. Мал союу цехи
4. Жасалма уруктандыруу
5. Асыл тукум чарбасы
6. Техниканы лизингге берүү
7. Логистикалык борборлорду түзүү

Фермерлерди колдоо боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн иши

1 Фермерлерге жаңы жеңилдетилген кредиттерди берүү

Айыл чарбага жеңилдетилген кредит берген банктар

- Айыл Банк
- РСК Банк

2 Жаңы технологияларды илгерилетүүгө жөндөм түзүү

- Кыргыз Республикасынын Айыл чарба жана мелиорация министрлиги
- АЧММдин алдындагы Заманбап технологияларды киргизүү боюнча борбор
- АЧММдин алдындагы Окутуу, консультациялоо жана инновациялар борбору

3 Жаңы ишканаларды жана жумушчу орундарын түзүү

2015-жылы айыл чарбада чакан жана орто бизнести өнүктүрүү

Долбоор	Жыл	Кредит алган адамдардын саны	Бөлүнгөн кредиттердин суммасы, млрд сом менен
Айыл чарбаны каржылоо - 1	2013	14 839	3,2
Айыл чарбаны каржылоо - 2	2014	15 525	5,3
Айыл чарбаны каржылоо – 3	2015	9 980	3,8

2016-жылдан баштап “Айыл чарбаны каржылоо - 4” долбоору киргизилген. Республикалык бюджеттен 400 млн. сом субсидия бөлүнүүдө.

18% Коммерциялык банктардын пайыздык ставкасы

-8% Республикалык бюджет тарабынан субсидияланган пайыздык ставка

10% Фермерлерге берүү үчүн жыйынтык пайыздык ставка

“Айыл чарбаны каржылоо - 4” Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн долбоору

Катышуучулар

Ишкер субъекттер жана жеке жактар

Кредит алуу үчүн негизги шарттар

Продукциянын көлөмдөрүн кеңейтүү жана көбөйтүү боюнча мүмкүнчүлүктөр

- Терс кредит окуялардын жоктугу
- Мөөнөтү кечиктирилген карыздардын жоктугу

Салыктык жана башка милдеттенмелер боюнча мөөнөтү кечиктирилген карыздардын жоктугу

Кредиттин максаттуу багыты

Өсүмдүк өстүрүү

Мал чарбачылык

Айыл чарба азыктарын иштетүү

Айыл чарба кызмат көрсөтүүлөрүн өнүктүрүү

Артыкчылык

Пайыздык ставка – жылына 10 пайыз

Кредиттин мөөнөтү – 36 айга чейин

Жеңилдетилген мезгил: карыздын негизги суммасы боюнча төлөөдөн 6 айга чейин толук бошотуу

Жеке күрөөсүз кредиттер – кайтаруу мөөнөтү 12 айга чейинки 100 миң сомго чейинки кредиттер

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк тел.: +996 (312) 68 00 00 www.ab.kg

РСК Банк тел.: +996 (312) 91 11 11 www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

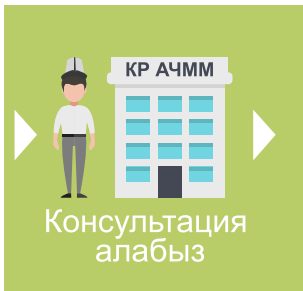
Агробизнести ачуу жана өнүктүрүү үчүн кадамдар

Жаңы бизнес үчүн кредиттер

Иштеп жаткан бизнес үчүн кредиттер

- Тамчылатып сугаруу
- Күнөсканалар
- Мал союу цехи
- Жасалма уруктандыруу
- Асыл тукум чарбасы
- Техниканы лизингге берүү
- Логистикалык борборлорду түзүү

Консультация алабыз

Бизнес план түзөбүз
(техникалык-экономикалык негиздеме)

Айыл банкка/РСК банкка кредит үчүн кайрылабыз

Кредит берүү шарттары

Жеке жак

Пайыздык ставка 10% жогору
Мөөнөт 1-10 жыл

Юридикалык жак

Пайыздык ставка 8% жогору
Мөөнөт 2-10 жыл

Бизнести ишке киргизебиз

Тамчылатып сугаруу

Учурдагы кырдаал

Суунун тартыштыгы

Таштак жер

Түз эмес тоо этеги

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Түшүмдү 20-30% жогорулатуу

Сууну үнөмдөө

Өсүмдүктөрдүн тез бышышы

Жер эрозияга учурабайт

Сугат аркылуу жер семирткичтерин чачуу

Кол эмгекти азайтуу

Жабдуулардын наркы (сом менен)

Аянт	1 га	0,1 га	0,02 га
Наркы	60-120 миң	12-16 миң	4-6 миң

Консультацияны ким берет

- АЧММдин алдындагы Заманбап технологияларды киргизүү боюнча борбор, тел.: +996 (312) 66 14 22
- АЧММдин алдындагы Окутуу, консультациялоо жана инновациялар борбору, тел.: +996 (555) 32 44 60

Зарыл болгон шарттар

Тамчылатып сугаруу үчүн уруксат берүүчү документтер талап кылынбайт

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк тел.: +996 (312) 68 00 00 www.ab.kg

РСК Банк тел.: +996 (312) 91 11 11 www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

Күнөсканалар

Учурдагы кырдаал

Жумушсуздук

Сезондуулук

Таштак жер

Эмгек акынын аз болушу

Кирешелердин төмөн болушу

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Түшүмдүн жогорулашы

Жыл бою түшүм алуу

Курт-кумурскадан коргоо

Экологиялык коопсуз жашылча-жемиштерди естүрүү

Жабдуулардын наркы (сом менен)

Күнөскана	1 м ² (сом менен)	1 га (млн. сом)
Жергиликтүү өндүрүүчү	350-490	3,5-4,9
Россиялык өндүрүүчү	1 050	10,5
Кытай өндүрүүчү	1 400	14,5
Германиялык өндүрүүчү	2 100	21,5
Түштүк-корейлык өндүрүүчү	3 500	35
Голландиялык өндүрүүчү	14 000	1 400

Консультацияны ким берет

- АЧММдин алдындагы Заманбап технологияларды киргизүү боюнча борбор, тел.: +996 (312) 66 14 22
- АЧММдин алдындагы Окутуу, консультациялоо жана инновациялар борбору, тел.: +996 (555) 32 44 60

Зарыл болгон шарттар

- Кураштыруучу күнөскана (жеңил конструкция) үчүн уруксат берүүчү документтер талап кылынбайт
- Стационардык күнөскана үчүн капиталдык курулуш үчүн коюлуучу талаптарга ылайык берүүчү документтер талап кылынат

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк тел.: +996 (312) 68 00 00 www.ab.kg

РСК Банк тел.: +996 (312) 91 11 11 www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

Мал союу цехи

Учурдагы абал

ЕАЭБ рынокторуна чыгуудагы кыйынчылыктар

Малды союунун заманбап эмес ыкмалары

Санитардык нормаларга ылайык эместик

Квалификациялуу технолог кадрлардын жоктугу

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Сатуучу жаңы рыноктор

Эт продукциянын кошумча наркынын көбөйүшү

Иш орундарды ачуу

Этти алгачкы иштетүү боюнча квалификациялуу тейлөө

Тийиштүү санитардык шарттар

Жабдуулардын наркы (сом менен)

Мал союу цехи (8, 150, 500 бодо мал башына)
Жабдууну чыгаргандар: Россия, Түркия,
Кытай Эл Республикасы

3-120 млн. сом

Цехти ачуу үчүн шарттар

- Стратегиялык объекттерден 500 – 1 000 метр аралыкта
- Баардык санитардык нормаларга ылайыктуулук

Зарыл шарттар

Төмөнкүлөр менен макулдашуу зарыл:

- Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Курчап турган чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттиги менен
- Ветеринардык жана санитардык инспекция, ж.б. менен

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн
Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк тел.: +996 (312) 68 00 00 www.ab.kg

РСК Банк тел.: +996 (312) 91 11 11 www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

Жасалма уруктандыруу

Учурдагы абал

Асыл тукум мал жетишсиз

Бодо малдын
өндүрүмдүүлүгү аз

Сатуу системасы жок

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Кадимки уй

Сүт бериши

5-10 литр/күн

Салмагы

350-400 кг салмакка
жетүү мезгили

24-30 ай

Асыл тукум уй (сүт-эт багытында)

17-18 литр/күн

18-20 ай

Асыл тукум (эт багытында)

14-16 ай

Жабдуулардын наркы (сом менен)

Жасалма уруктандыруу үчүн жабдуу

76 000 сом

Зарыл шарттар

Ветеринардык билим болуш керек, лицензия алуу

Консультацияны кайда алса болот

Кыргыз Республикасынын Айыл чарба жана мелиорация министрлигинин Айыл чарба жаныбарларын жасалма уруктандыруу боюнча “Элита” республикалык асыл тукум станциясы

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк

тел.: +996 (312) 68 00 00

www.ab.kg

РСК Банк

тел.: +996 (312) 91 11 11

www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

Асыл тукум чарбасы

Учурдагы кырдаал

Материалдык-техникалык база эскирген

Жаныбарлардын генетикалык базасы начар

Таза кандуу жаныбарлар жок

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Өндүрүмдүүлүгү жогору породаларды түзүү

Айыл чарба жаныбарларынын асыл тукум жана өндүрүмдүүлүк сапаттарын өркүндөтүү

Жаңы иш орундарды ачуу

Зарыл шарттар

- Асыл тукум чарбалардын тизмесине кирүү
- “Кыргыз Республикасындагы Асыл тукум заводдордун жана фермалардын статусу жөнүндө жобонун” шарттары менен таанышуу

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк   тел.: +996 (312) 68 00 00   www.ab.kg
РСК Банк   тел.: +996 (312) 91 11 11   www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

Техниканы лизингге берүү

Учурдагы кырдаал

Айыл чарба техникасынын эскилиги

Айыл чарба жабдууларынын жоктугу

Айыл чарба техникасын жана жабдууларын сатып алуу үчүн каражаттардын жетишсиздиги

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Түшүмдү жогорулатуу

Айыл чарба техникасын колдонуудагы көз карандылык

Заманбап техниканын жана жабдуулардын колдо болушу

Лизингдин шарттары

Лизингдин мөөнөтү	7 жылга чейин
Пайыздык ставка	9%дан жогору
Өздүк салым	10% кем эмес
Күрөө	Күрөөсүз. 30%дан ашуун төгүм төлөнгөндө талап кылынбайт
Жоюу графиги	Пайыздар боюнча – квартал сайын, негизги сумма боюнча – жылына 3 жолудан кем эмес
Жеңилдетилген мезгил	Пайыздар боюнча – 3 айга чейин, негизги сумма боюнча – 9 айга чейин

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

Айыл Банк   тел.: +996 (312) 68 00 00   www.ab.kg
РСК Банк   тел.: +996 (312) 91 11 11   www.RSK.kg

Логистикалык борборлорду түзүү

Учурдагы кырдаал

Айыл чарба продукциясын башаламан сатуу

Продукцияны ачык типтеги базарларда сатуу

Санитардык-ветеринардык нормаларды бузуу

Инфекциялык оорулардын күчөшү

Жайкы мезгилдеги антисанитария

Сактоо мөөнөтү кыска

Жаңы мүмкүнчүлүктөр

Көп каражат табуу мүмкүндүгү (өзгөчө сезон эмес убакта)

Экспорттун өсүшү

Заманбап транспорттук логистикалык түзүмдү түзүү

Транзиттик потенциалды натыйжалуу колдонуу

ЕАЭБ талаптарына шайкеш келиши

Айыл чарба продукциясын узак сактоо жана кайра иштетүү мүмкүндүгү

Жабдуулардын наркы (сом менен)

Комплекстердин түрү	Наркы, сом
6 миң м ² кампа комплексин куруу	11 млн сомдон 25 млн сомго чейин
Муздак кампа комплексин куруу	4 500 – 5 500 сом/м ²
Жылуу кампа комплексин куруу	56 – 63 миң сом м ²

Керектүү шарттар

- Санитардык ченемдерге шайкештик
- Калктуу конушка чейинки аралык 500 м кем эмес
- Автомобилдик жолдорго жакындыгы
- Ветеринардык коопсуздук
- Т/ж болушу
- ЛЭПке жакындыгы

Кредитти кайсы жактан алууга болот

Кредиттин шарттары боюнча толук маалымат алуу үчүн Айыл банктын/РСК банктын региондук филиалдарына кайрылыңыздар

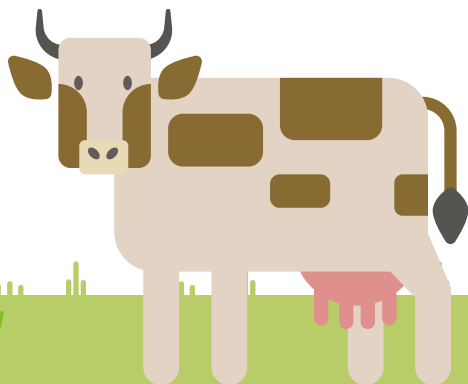
Айыл Банк тел.: +996 (312) 68 00 00 www.ab.kg

РСК Банк тел.: +996 (312) 91 11 11 www.RSK.kg

Каржылоо шарттары	%	Мөөнөт
Жеке жактар	10% жогору	1-10 жыл
Юридикалык жактар	8% жогору	2-10 жыл

Байланыш маалымат

- 1 Кыргыз Республикасынын Айыл чарба жана мелиорация министрлиги
Бишкек ш., Киев көч., 96а
тел: + 996 (312) 62 36 16
www.agroprod.kg
- 2 КР АЧММдин алдындагы Заманбап технологияларды киргизүү борбору
тел.: + 996 (312) 66 14 22
- 3 КР АЧММдин алдындагы Күнөскана чарба боюнча окутуу, консультациялоо жана инновация борбору
тел.: + 996 (312) 66 14 22
- 4 Кыргыз Республикасынын Айыл чарба жана мелиорация министрлигинин “Элита” Республикалык айыл чарба малын жасалма уруктандыруу боюнча асыл тукум станциясы
тел: + 996 (312) 62 36 16
- 5 Айыл Банк
Бишкек ш, Пушкин көч., 50
тел.: + 996 (312) 68 00 00
www.ab.kg
- 6 РСК Банк
Бишкек ш., Жаш гвардия бул., 38а
тел.: +996 (312) 91 11 11
www.RSK.kg

Маалымат баракча Кыргыз Республикасынын Улуттук стратегиялык изилдөөлөр институту тарабынан даярдалган

